

Focusactiviteit 21 mei 2017

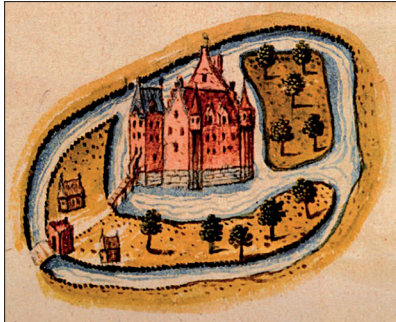
Site Kasteel van Roost en Antitankgracht in Haacht

Erfgoed en natuur, hand in hand

Zowel het Kasteel van Roost als de Antitankgracht hebben een grote rol gespeeld in de geschiedenis van Haacht en maken op heden deel uit van het natuurgebied Antitankgracht.

Kasteel Van Roost

De middeleeuwse heerlijkheid Roost was gelegen aan de zuidelijke oeverwal van de Dijle en langs de oude verbindingsweg tussen Leuven en Lier. Archeologisch onderzoek heeft uitgewezen dat het Kasteel van Roost in het begin van de 14de eeuw werd gebouwd met recuperatiemateriaal (ijzerzandsteen) van een oudere burcht. Het Kasteel van Roost was een kleine, rechthoekige waterburcht. Het werd omgeven door een brede slotgracht in de vorm van een onregelmatige vierhoek die ervoor moest zorgen dat het geschutz van die tijd geen onheil meer kon aanrichten. Op de Ferrariskaarten is het Kasteel van Roost duidelijk getekend.

In 1828 werd het kasteel afgebroken en het bijhorend neerhof brandde in 1833 af. Op dit ogenblik zijn alleen delen van de buitenste slotgracht nog zichtbaar. Het noordelijke deel van de buitenste slotgracht is door de Antitankgracht doorsneden.

Antitankgracht: een getuige van Wereldoorlog II

De 3,5 km lange Antitankgracht strekt zich uit van aan de Dijle ter hoogte van de Keerbergsesteenweg (Hansbrug) tot aan de Wijgmaalsesteenweg te Wakkerzeel (Haacht). Ze werd naar aanleiding van de tweede wereldoorlog in 1939 uitgegraven als onderdeel van de KW-linie. Dit was een verdedigingslinie die zich uitstrekte van Koningshooikt tot Waver en die opgetrokken werd om de pantserdivisie van het Duitse leger tegen te houden. Alleen in Haacht bestond de KW-stelling uit een antitankgracht met muur. Het doel was om naar analogie van het onder water zetten van de IJzervlakte in Wereldoorlog I, ook een gebied van ca. 700 ha weilanden richting Werchter te laten overstromen met water van de Dijle. Wat nooit uitgevoerd is.

De antitankgracht bestaat uit een 3,5 m hoge steunmuur in beton (bovenaan 80 cm breed, onderaan 2.5 m). Ze is geflankeerd door een voorliggende gracht waarvan de uitgegraven grond achter de muur werd opgeworpen, waardoor een brede dijk ontstond. Tevens werden er een stuwdam aan de monding van de gracht in de Dijle aangelegd, zowat 100 m stroomopwaarts van de Hansbrug, en verscheidene kleine sluizen en onderaardse hevels, die verdeeld zijn over de ganse lengte van de gracht.

De Antitankgracht nu

Na de Tweede Wereldoorlog werden de militaire dienstbaarheden opgeheven. Langs het grootste gedeelte van de dijken werden Canadapopulieren aangeplant en nam stilaan de natuur de overhand. Na verloop van tijd zag de antitankgracht er dermate 'groen' uit dat ze in 1974, in het ontwerp van gewestplan, werd ingedeeld bij 'natuurgebied'. In 1992 werd het eerste perceel van het natuurreservaat De Antitankgracht aangekocht en momenteel is het grootste deel van de gracht in beheer bij Natuurpunt.

Al het bovenstaande was dan ook aanleiding om de Antitankgracht in 1998 als monument en in 2001 definitief als natuurgebied te erkennen.

Door de jaren heen was de Antitankgracht echter in verval geraakt. Het noordelijke deel van de gracht was één groot stort en meer dan 50 jaar bladval in de gracht deed de rest stilaan dichtslippen. Dank zij een natuur- en een landinrichtingsproject kan je nu gans het jaar door dit prachtige natuur- en erfgoedmonument bezoeken met infoborden over de natuur en zijn historiek. De Antitankgracht is rijk aan allerlei waterplanten: waterviolier, gekroesd fonteinkruid, kikkerbeet, waterdrieblad, glanzig fonteinkruid... Op de oevers en in vochtige zones staan o.a. valse voszegge, echte voszegge, gele lis, grote waterweegbree, watermunt, moerasspirea, waterzuring en zo veel meer. Op de muur zelf staan soorten zoals dikkopmos, groot muursterretje, muurpeper en eikvaren. Allerlei amfibieën waaronder de groene en bruine kikker, alpenwatersalamander, kleine watersalamander en de zeldzame kamsalamander,... voelen er zich thuis.

Kortom de Antitankgracht en de site van Roost zijn zeker een bezoekje waard! Doe het op de focusactiviteit van zondag 21 mei 2017.

Afspraak: 14u00, brug over Dijle,

Keerbergsesteenweg, Haacht

Info: Richard Soille, 0486 36 90 52 - 016 43 62 57,
richard@soille.be

Antitankgracht in herfstkleuren. Foto Luc Bijmens

